

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/183/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111204264
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6111204264.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: D. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. Z. V., V. Z. XXXX/XX, zast. splnomocneným advokátom: JUDr. Štefan Straka, Advokátska kancelária, 040 01 Košice, Krmanova 1, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie 37 141,64 € s prísl., na odvolanie odporcu zo dňa 08. 06. 2012 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/61/2001-261 zo dňa 24. 05. 2012, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd uložil odporcovi nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 5 443,74 € do rúk jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení uviedol, že na daný prípad aplikoval ust. § 142 ods. 3 OSP. Predpokladom pre použitie tohto zákonného ustanovenia (okrem, že účastník mal vo veci úspech len čiastočný) je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Ak tento predpoklad je splnený, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné zásadne aplikovať ust. § 142 ods. 3 OSP. V tejto veci výška náhrady škody spôsobenej nezákonnej rozhodnutím závisela od úvahy súdu. Je potom namieste priznať navrhovateľovi náhradu trov konania zo súdom priznaného plnenia v sume 32 480,44 €. V odôvodnení konkretizoval, za ktoré úkony právnej služby žiadal právny zástupca navrhovateľa priznať náhradu trov konania, a za ktoré úkony právnej služby súd nepriznal náhradu trov konania.

Odporca vo včas podanom odvolaní uviedol, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil keď vychádzal z ust. § 142 ods. 3 OSP. Aplikácia daného ustanovenia nie je v súdnej veci opodstatnená a ničím odôvodnená. Súd mal správne vychádzať z ust. § 142 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo. Z pomeru výšky uplatneného nároku a priznanej náhrady škody vyplýva, že navrhovateľ mal v konaní úspech v rozsahu 87,45 %, odporca bol úspešný v rozsahu 12,55 %. Potom navrhovateľovi v zmysle ust. § 142 ods. 2 OSP patrí náhrada trov vo výške 74,9 % (87,45 - 12,55) zo sumy, ktorá by mu patrila v prípade plného úspechu v konaní.

Odporca tiež namietal, že navrhovateľovi v rámci náhrady trov konania nepatrí súdom priznaná náhrada trov právneho zastúpenia pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody. Ide o samostatne uplatniteľný nárok účastníka konania, ktorý môže byť uplatnený ako príslušenstvo pohľadávky v konaní, ale nemôže byť súčasťou trov konania, prípadne náhrady týchto trov konania.

Sčítaním jednotlivých položiek trov právneho zastúpenia je celková suma priznanej náhrady daná sumou 4 504,46 €, rozdiel 939,28 €, tento rozdiel nie je v odôvodnení vysvetlený a odôvodnený. Odôvodnenie je tak nepresvedčivé a nekorešponduje s výrokom rozhodnutia.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a podľa ust. § 221 ods. 2 OSP vec vrátil na ďalšie konanie z týchto dôvodov.

Okresný súd rozsudkom č. k. 7C/61/2001-172 zo dňa 28. 12. 2011 uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 32 480,46 € spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne odo dňa 20. 02. 2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 843,95 € vo výške 9 % ročne od 03. 09. 2004 do 19. 02. 2011 zastavil. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. Rozhodol, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím. V dôsledku podaného odvolania bol rozsudok okresného súdu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/51/2012-227 zo dňa 24. 04. 2012.

Okresný súd vec právne posúdil ako nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, teda ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Suma 32 480,46 € pozostáva z náhrady nákladov trov právneho zastúpenia v trestnom konaní v sume 31 922,23 € a z náhrady za stratu na zárobku v sume 558,23 €.

Ust. § 151 ods. 3 OSP umožňuje súdu, aby v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní rozhodol súd o trovách konania po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Podľa ust. § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 142 ods. 2 OSP ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa ust. § 142 ods. 3 OSP aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

V zmysle ust. § 142 OSP pre rozhodovanie o trovách konania platia dve základné zásady, to znamená, že sa hradia len trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva a že sa právo na náhradu trov konania riadi mierou procesného úspechu (§ 142 ods. 1 a 2 OSP). Ust. § 142 ods. 3 OSP predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Účastníkovi konania súd v zmysle tohto zákonného ustanovenia prizná plnú náhradu trov konania, hoci mal vo veci len čiastočný úspech v troch prípadoch:

1. ak účastník mal neúspech v pomerne nepatrnej časti,
2. ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku,
3. ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

V poslednom prípade z dikcie zákonného ustanovenia vyplýva, že úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške plnenia. Pokiaľ sa ňou rieši základ uplatňovaného nároku, použitie ust. § 142 ods. 3 OSP z hľadiska rozhodovania o trovách konania neprichádza do úvahy. Úvaha o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo. Ide spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti) a ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume účastník uplatňoval. Za neúspech nemožno považovať rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (prípadne znaleckého posudku).

Ak nie je tento predpoklad splnený, nie je možné rozhodnúť o náhrade trov konania podľa ust. § 142 ods. 3 OSP.

Úvaha súdu o výške plnenia vychádza z ust. § 136 OSP. Úvaha sa teda týka len skutkových poznatkov o výške plnenia. Typické je to pri uplatňovaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 OZ, pri výške nároku na primerané zadosťučinenie v peniazoch podľa ust. § 19b ods. 2 OZ, alebo pri uplatňovaní nárokov z nekalej súťaže alebo ochrany obchodného mena, tiež napr. pri zvýšení odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatňovania nad základnú sumu a pod. Pokiaľ ale ide o nárok za stratu na zárobku, pri náhrade trov konania treba vychádzať z ust. § 142 ods. 2 OSP; rovnako tak pokiaľ ide o náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Ani jeden z týchto nárokov nie je takým nárokom, ktorých výška plnenia závisela od úvahy súdu (prípadne znaleckého posudku).

Aj ďalšia námietka odvolateľa v podanom odvolaní, že náklady trov právneho zastúpenia spojené s podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku podľa ust. § 9 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. (rovnako tak aj § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov) sú súčasťou nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. v znení neskorších predpisov (rovnako ako zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov) je dôvodná. Potom povinnosť náhrady trov konania sa nevzťahuje na náklady spojené s podaním žiadosti o predbežnom prejednaní nároku. Trovy konania spojené so žiadosťou o predbežné prejednanie nároku mohli byť súčasťou, teda ako jedna zo zložiek náhrady škody uplatňovanej v konaní podľa zákona č. 58/1969 Zb.; a nie súčasťou trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu, vec vrátil na ďalšie konanie. Predchádza sa tak aj prípadnému prekvapivému rozhodnutiu. Strany sporu budú mať teda možnosť vyjadriť sa k novému právnenému posúdeniu veci.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.